

Robotlaryň we wirtual-real seksuallygyň geljegi

Category: Kitapcy, Ylym we tehnologiýa

написано kitapcy | 26 января, 2025

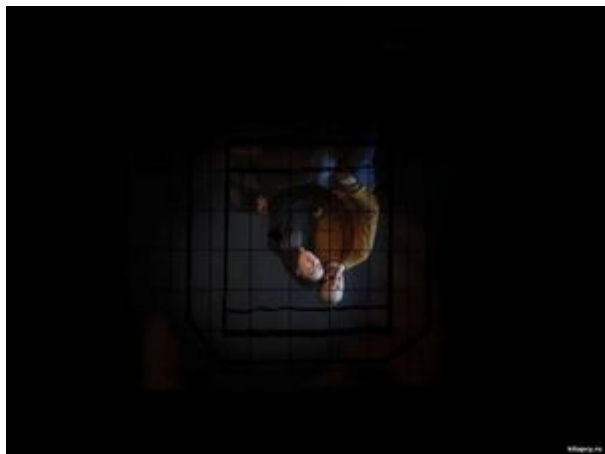
Robotlaryň we wirtual-real seksuallygyň geljegi **ROBOTLARYŇ we WIRTUAL-REAL SEKSUALLYGYŇ GELJEGI**

Aşakdaky makalada Nil Makartur we Mark Twist tehnologiýanyň kömegi arkaly seksual rewolýusiýa gadam basandygymyzy aýdýar. Wirtual-real äýnekleri we seks robotlary ýaly tehnologiýalar seksuallygyň geljegi (Getty/iStock)

Seksuallyk hakda bilýän zatlarymyz bütinleý özgermegiň önüsyrasynda dur. Pynhan gatnaşyklarymyzy öwrülişige uçradan tehnologiýalar arkaly täze seksual rewolýusiýany başdan geçirýäris. Eýýäm ikinji seksual tehnologiýa tapgyrynyň orta çykjak bolup durandygyna ynanýarys we tehnologiýalar käbir adamlaryň öz jynsy aýratynlyklaryna bolan garaşsyzlygyny üýtgedýär.

«Wirtualseksual» diýip at berilen şeýle adamlar adam partnýorlarynyň ýerini almak üçin wirtual-real (WR) şertlerine we teledildonik (pult bilen dolandyrylýan dildo) diýilýän yzagaýtma aragatnaşyk (обратная связь) abzallary ýaly ösen tehnologiýalara ýönelýärler.

• **Wirtual seksuallygyň tanyşdyrylyşy**

Ylmy barlagymyzda wirtual seksuallyk adalgasyny iki manyda ulanýarys. Birinji we giň manysy ösen tehnologiýalaryň seksuallyk we ýakyn gatnaşyklarfaky ulanylyşyny aňladýar. Adamlar häzirki ýa-da potensial partnýorlary bilen gatnaşygy ýola goýmak üçin ulanýan birnäçe zadymyza we birinji seksual tehnologiýa tolkuný hökmünde atlandyran zadymyza şonsuzam höwesjeň.

Biri-birimize sms hatlaryny ugradýarys, «Snapchat», «Skype» ýaly ulgamlary ulanýarys. Täze tanyşlary tapmak üçin «Tinder», «Bumble» ýaly sosial ulgamlara girýäris. Şeýle tehnologiýalar şeýle bir çalt kabul edildi welin, şahsy durmuşymyzyň üstünde näderejede täsiriniň bardygyny gözden sypdyrýan bolmagymyz mümkin.

Adamlaryň tehnologiýany ýakyn gatnaşyklarynda nähili ulanýandyklaryny derňemek jadylaýjy. Geň galdyrmaýan ýagdaýda, barlagymyzyň dowamynda adamlaryň tehnologiýany ulananda dürli birikdirme tilsimlerini ulanýandyklaryny görýäris. Adamlar özara gatnaşyklarynda bolşy ýaly tehnologiýany-da howpsuz, şübheli, çekinjeň ýa-da şu üçüsiniň utgaşykly şertlerinde ulanýarlar. Wirtual seksuallygyň seksual identifikasiýalary ikinji seksual tehnologiýa tolkuný bilen formulirlenen adamlar üçin ulanýandygymyz ikinji we has dar manysy-da bar.

Şeýle tehnologiýalar adam ýassykdaşa mätäçlik duýmazdan güýçli seksual hyzmatlary hödürleme ukyby bilen tanalýar. Seks robotlary adamlaryň iň islegli ikinji tolkun tehnologiýalaryndan. Hakyky manyda heniz ýok. Emma mediýada

giñ möçberde jedeli gidýär, çeper filmlerde we teleýaýlymlarda ýygy-ýygydan görkezilýär. Käbir firmalar seks robot prototipleri boýunça synag tapgyrlaryny çykaranam bolsa, bular adamyň seks roboty diýip göz öňüne getiren zadyndan heniz uzakda. Aýratynam ynanyp bolmajak derejede gorkunç.

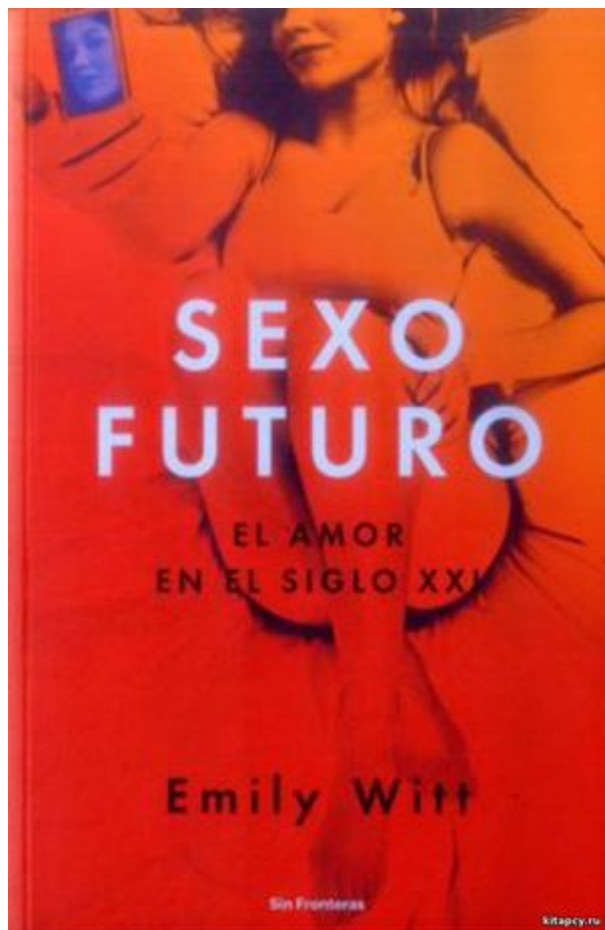

• Seksbotlaryň kämilleşdirilmegi

«RealDoll» kompaniýasy ýaly hakyky seksbotlary kämilleşdirmek üçin iş alyp barýan birnäçe kompaniýa bar. Emma heniz hötdesinden gelinmedik birnäçe tehniki bökdençliklerem keserip dur. Mysal üçin, hakyky manysynda interaktiw emeli aň haýal ösýär we robotlara ýöremegi öwretmegiň juda kyndygy görülýär. Hasam beteri, käbir oýlap tapyjylar seksbotlar üçin antropomorfik bolmadyk (adama meňzemeýän täzeçil çyzgylary synag etmäge başlady.

Munuň bilen birlikde WG hem çalt ösýär. Seks pudagynda WR eýýämhäzirden pornografik ýaýlymlaryň passiw tomaşa edilşiniň aňyrsyna geçen formalarda ulanylmaga başlandy. Köplenç taktilleýin yzagaýtma abzallary bilen birleşdirilen giň gurşawly wirtual dünýäler we köp oýunçyly gatlaklar döwreler adamlara hakyky dünýäde elýeterli bolmadyk güýçli jynsy hyzmatlary hödürlemek üçin döredilýär.

Žurnalist Emili Uitt şeýle tehnologiýalaryň käbirleri bilen geçiren synaglaryny 2016-njy ýylda «Geljekki jynsyýet: Täze azat söýginiň görnüşi» atly kitabynda ýazdy.

Ikinji tolkun tehnologiýalaryň beýnimiziň üstünde has öňkülerden kwalifikasion taýdan tapawutlg täsiriniň bardygy hakda güýçli subutnamalar bar.

Professor Şerri Terkl we beýleki ylmy-barlagçylar robotlar ýaly «otnositel eserler» diýip atlandyran zatlary bjlen adamlaryň ýola goýjak ýakynlygynyň güýjüniň üstünde batlaglar geçirdi. Terkl otnositel eserlere «adamlary tebigy ikitaraplaýyn gatnaşykdadygyna ynandymak üçin hereket edýän ýa-da hereket edýän ýaly jolup görüňän jansyz jisimler» hökmünde baha berýär. Giň gurşawly WR synaglary şeýle-de beýleki mediýa görnüşlerinen kwalifikasion taýdan tapawutly güýçlülük derejesini hödürleýär.

- **Giň gurşawly synaglar**

2016-njy ýyldaky «Wirtual geljek» forumynyň çäginde geçirilen

konferensiýada WR boýunça barlagçy Silwiýa Sýueni Pan WR tehnologiýasynyň giň gurşawly tebigatyny düşündirdi. Onuň pikiriçe WR tehnologiýasynyň edýän zady – adamyň beýnisine ynandyryjy illýuziýa ýerleşdirmek. Hakyky wagtly ýerleşdirme üç ölçegli stereo görnüş we giň synlaýyş ulgamynyň netijesi hökmünde ulanyjynyň beýnisi görýän zadynyň hakykatdygyna ynanmaga başlaýar. Panyň aýdyşy ýaly:

«WR-de emele gelen ýagdaý we wakalar hereketleriňiz we şahsy taýdan siziň bilen ilteşikli bolsa, şeýle wakalara hamana hakykat ýaly garşylyk berýärsiňiz».

Professor Silwiýa Sýueni Pan

Şeýle tehnologiýalar ösdügiçe birnäçe kişiniň adam partnory ýaly, hatda käbir ýagdaýlarda ondanam artyk kanagatlandyryp biljek jynsy gatnaşyklara şert döreder. Öňümizdäki ýyllarda gürrüňi gidýän tehnologiýalar has sofistik we giňden ýaýran ýagdaýa geldigiçe seksuallygy we partnoryny doly emeli aňly aktýorlardan ýa-da wirtual şertlerden saýlap aljak adamlaryň sanynyň artjakdygyna ynanýarys.

Şular ýaly prosesiň dowamynda bir wagtyň özünde «wirtual-seksual» diýilýän bu täze jynsy şahsyýetiň döreýşine-de şaýatlyk ederis.

- **Seksuallık ve belläp goýmak**

Wirtual-seksual şahs seks robotlaryny we wirtual-real pornografiýasyny seksual synaglarynyň bir bölegi hasaplaýan we adam partnyýorlary bilen fiziki ýakynlyga mätäçlik duýmaýan kişidir.

Marginal (garasöýmez, çetçi) jynsy şahsyýetler muňa öňdenem bellengi dur. Wirtual-seksuallaryňam mundan çetde galmajagy eýýämden belli bolýar. Şahsyýet hökmünde wirtual-seksuallık eýýämhaçandan bäri mediýada we internetde birnäçe teswirçiniň halamazçylykly garşylyklaryna uçrap gelýär.

Geçmişdäki säwliklerden sapak almaly. Jemgyýet geýlere, lezbiýankalara, biseksuallara, panseksuallara, aseksuallara, öz razylygyna bagly ýeke ýanyoldaşly bolmadyk adamlara we BDSM-lara (БДСМ – психосексуальная субкультура, основанная на эротическом обмене властью и иных формах сексуальных отношений, затрагивающих ролевые игры в господство и подчинение -t.b.) gyýa göz bilen garapdy.

Soňra wagt geçdigisaýy kem-kemden ähli şular ýaly jynsy identifikasiýalary kabul etmegi öwrendik. Şeýle giňligi wirtual-seksuallara-da görkezmeli. Giň gurşawly seksual tehnologiýalar ýaýradygça, olara we ulanyjylaryna açyk pikir bilen çemeleşmeli bolarys.

Tehnologiýanyň ümzüginiň nirä barýandygyny bilemzok, hökmany suratda ara alyp maslahatlaşmaly howatyrlandyrmalar bar, tehnologiýa bilen dil tapyşmamyz adam partnyýorlarymyz bilen öz razylygy boýunça çemeleşmäňiz nähili şekillendirýän bolsa, şolar ýaly.

Makalamyz tapmaçanyň belli bir böleginiň üstünde durup geçýär: Tehnologiýanyň seksual şahsyýetiň kemala gelmegine nähili täsir edýändigini we tehnologik esasly seksual şahsyýete eýe kişileriň garalanma we otrisetel garaýyşlary bilen nähili garşylaşyp biljekdigi sowaly. Hawa, howplary ýoksuz däl. Ýöne şonsuzam gamçydyr şapbat janyňy awutman duranog-a.

Nil MAKARTUR,
Manitoba uniwersitetiniň Hünär we ýerine ýetirmeli etika
merkeziniň direktory.

Mark TWIST,
Wiskonsin uniwersitetiniň professory.

«The Conversation» žurnaly, 13.03.2019 ý. Ylym we tehnologiýa